

واحد مطالعات آماری و راهبردی
دبیرخانه انجمن صنایع نساجی ایران

انجمن صنایع نساجی ایران

اثرات دراز مدت جنگ روسیه و اوکراین بر وضعیت جهانی صنایع نساجی و پوشاک

تهیه، تنظیم و گردآوری: ساناز اصلاح
واحد مطالعات آماری و راهبردی دبیرخانه انجمن صنایع نساجی ایران

تابستان ۱۴۰۱

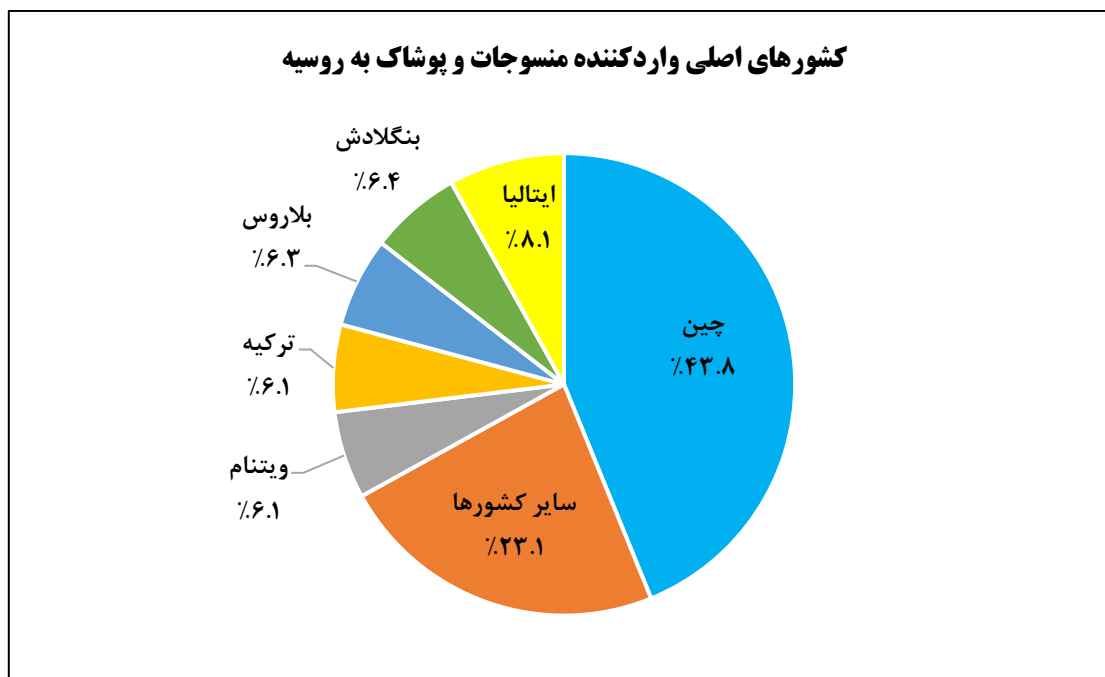
۰۲۱-۲۶۲۰۰۱۹۶ t.me/aiti1395
info@aiti.org.ir @aiti.org.ir

استفاده از مطالب این جزوه با ذکر مأخذ بلامانع می باشد

مدتی است که از زمان شروع جنگ روسیه و اوکراین می‌گذارد و هیچ نشانه‌ای از آتش بس بین این دو کشور به چشم نمی‌خورد؛ این درحالیست که اثرات آن بر وضعیت زنجیره منسوجات پنبه‌ای روز به روز در حال افزایش است.

۱. اثرات جنگ بر روند مبادلات منسوجات و پوشاک

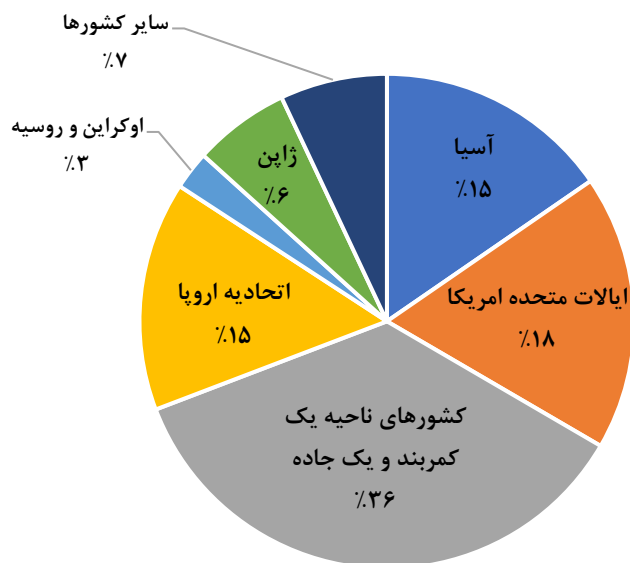
عمده‌ترین منابع واردات منسوجات در روسیه، چین با سهم ۴۳.۸ درصدی، ایتالیا با ۸.۱ درصد، بنگلادش با ۶.۴ درصد، جمهوری بلاروس ۶.۳ درصد، ترکیه با ۶.۱ درصد و ویتنام با ۶.۱ درصد می‌باشند.

با بررسی روابط روسیه و چین و تغییر مبادلات جهانی، سهم چین از بازار وارداتی منسوجات و پوشاک در روسیه در دراز مدت ممکن است افزایش یابد؛ تا شکاف زنجیره تأمین ناشی از تحریم‌های اروپا و ایالات متحده پر گردد. صادرات منسوجات و پوشاک به روسیه برای چین تنها بخش کوچکی را به خودش اختصاص داده و به راحتی می‌تواند نیاز جدید روسیه در این بخش را تأمین می‌کند.

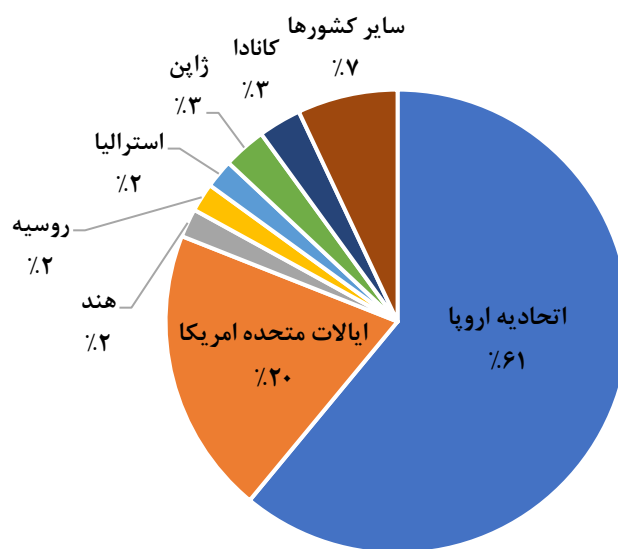
با این حال، اگر جنگ بر روابط بین اتحادیه اروپا، ژاپن و ایالات متحده با چین تأثیر بگذارد؛ صادرات نساجی و پوشاک چین ممکن است با فشار آشکاری مواجه شود؛ چراکه سهم بزرگ صادرات چین به اتحادیه اروپا، ژاپن و ایالات متحده تحت تأثیر قرار می‌گیرد (در مقایسه با سهم ۲.۵ درصدی صادرات چین به روسیه و اوکراین (شکل ۲)).

بازارهای صادراتی منسوجات و پوشاک چین در سال ۲۰۲۱

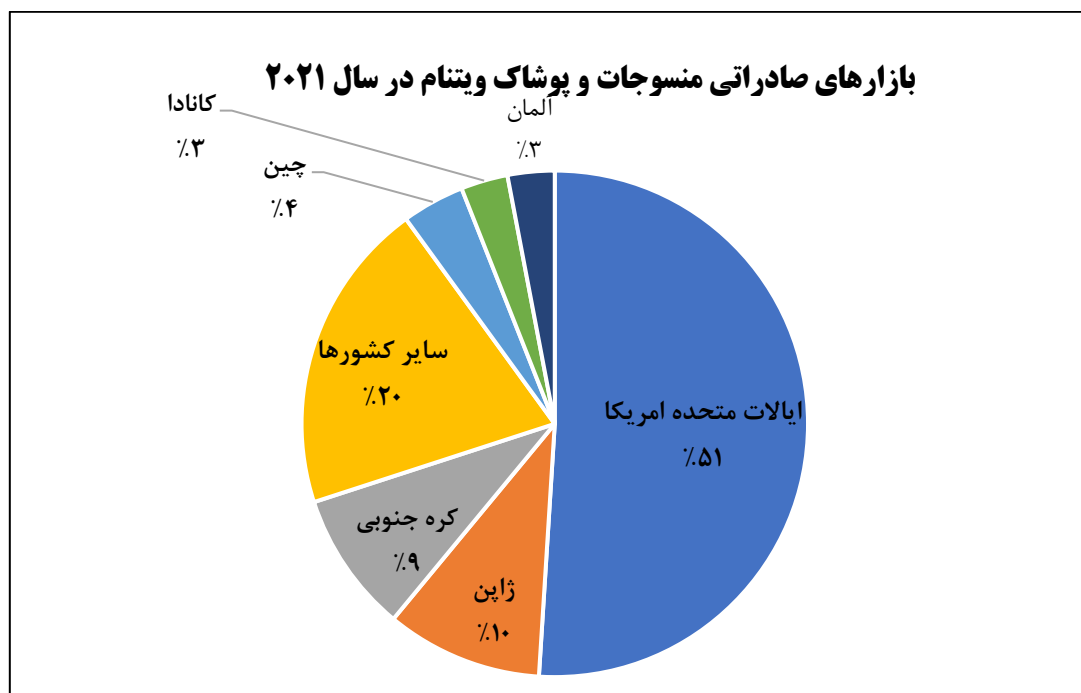
از آنجاییکه ایتالیا عضو اتحادیه اروپا و ناتو است؛ روابط روسیه با اتحادیه اروپا و ناتو بعد از رخداد جنگ روسیه- اوکراین دشوارتر خواهد شد و ناگزیر بر روابط اقتصادی و تجاری آن‌ها اثرگذار خواهد بود.

بازارهای صادراتی پوشاک بنگلادش در سال ۲۰۲۱

صادرات پوشاک بنگلادش به اتحادیه اروپا و ایالات متحده نسبت به کل میزان صادرات این کشور سهم ۸۱ درصدی داشته و این در حالیست که صادرات به روسیه تنها سهم ۲ درصد از کل صادرات پوشاک این کشور را تشکیل می‌دهد. بنابراین اگر اتحادیه اروپا و ایالات متحده، بنگلادش را تحت فشار قرار دهند؛ برای بنگلادش قطعاً در اولویت نسبت به بازار روسیه قرار خواهند گرفت.

گزارش شده در ترکیه نیز تولیدکنندگان نساجی و چرم بدلیل حمله روسیه به اوکراین تحت فشار قرار گرفته‌اند. مقامات دولتی این کشور اذعان داشته‌اند؛ که طی هفته اول شروع جنگ، مشتریان در مسکو و کی‌اف سفارشات خود به ارزش ۲۰۰ میلیون دلار را لغو نموده‌اند. مقامات تخمین زده‌اند که در صورت ادامه درگیری‌ها در اوکراین، ریسک بیش از یک میلیارد دلار فقط برای صنعت نساجی وجود دارد.

در مورد ویتنام، صادرات نساجی و پوشاک به ایالات متحده و ژاپن سهم ۶۱ درصدی از کل صادرات را به خودش اختصاص داده است؛ در حالیکه سهم روسیه به مراتب کمتر از این مقدار بوده و مشابه سناریوی بنگلادش می‌باشد.

به طور کلی، تحریم‌های اقتصادی و سایر تحریم‌های ناشی از جنگ روسیه و اوکراین ممکن است منجر به کاهش صادرات منسوجات و پوشاک از چندین کشور عمده صادرکننده به روسیه شود و این بخش از کاهش احتمال دارد توسط چین جبران شود.

با این حال، از آنجاییکه نیاز به واردات منسوجات و پوشاک روسیه نسبتاً کوچکی را در جهان دارد، جنگ روسیه و اوکراین ممکن است بر جریان تجارت جهانی تأثیر بگذارد، اما تأثیر آن بر تقاضای کل جهان ممکن است نسبتاً محدود است.

۲. اثرات بلند مدت بر صنعت نساجی و پوشاک

روسیه یک صادرکننده بزرگ نفت خام و گاز طبیعی بوده و پس از جنگ قیمت‌ها افزایش یافته است. افزایش سرسام‌آور قیمت انرژی، هزینه‌های جهانی فرآیندهای نساجی و پوشاک را افزایش می‌دهد. پاکستان با کمبود عرضه گاز طبیعی و برق مواجه است و قیمت بالاتر انرژی به صادرات نساجی و پوشاک این کشور آسیب می‌رساند. پس از شکل‌گیری وقفه در عرضه منابع روسیه، کشورهای اروپایی شروع به خرید گاز طبیعی از بازارهای جهانی کردند. پاکستان با کمبود ذخایر و قیمت‌های بالا مواجه است.

همچنین روسیه صادرکننده عمده کودهای شیمیایی نیز می‌باشد. در سال ۲۰۲۱، حجم صادرات اوره از روسیه ۷ میلیون تن بوده که این میزان ۳.۵۶ درصد از تولید جهانی را تشکیل می‌دهد. برزیل درصدد واردات کودهای بیشتر از کانادا برای جبران کمبود واردات کود برزیلی ناشی از جنگ بین روسیه و اوکراین است. طبق گزارشات، کودهای پتاس تولید شده در کانادا، اسرائیل، روسیه، بلاروس و آلمان ۸۰ درصد از کل سهم جهانی را تشکیل می‌دهند. این کاهش عرضه کود و طبیعتاً افزایش قیمت جهانی کود موجب افزایش قیمت جهانی کاشت پنبه شده است و کمبود کود موجب نگرانی کشاورزان در فصل کاشت پنبه خواهد شد و عدم قطعیت‌های زیادی در مورد مناطق کشت پنبه در ۲۰۲۲/۲۰۲۳ بوجود آمده است.

علاوه بر این، جنگ همچنین به کمبود ناوهای دریایی منجر شده است و زنجیره تأمین جهانی ممکن است با اختلال مواجه شود. بطور کلی می‌توان گفت در کوتاه‌مدت، تحریم روسیه ممکن است باعث شود صادرکنندگان عمده منسوجات و پوشاک حجم صادرات خود به روسیه را کاهش دهند و این کاهش حجم می‌تواند توسط چین جبران شود. با این حال، از آنجاییکه نیاز روسیه به واردات منسوجات و پوشاک سهم نسبتاً کمی را در جهان دارد؛ جنگ روسیه و اوکراین می‌تواند بر روند مبادلات جهانی تأثیر بگذارد و این در حالیست که تأثیر آن بر تقاضای کل ممکن است نسبتاً محدود باشد. در طولانی مدت، ادامه جنگ موجب گران شدن هزینه‌های انرژی و در نتیجه فرآیندهای صنایع نساجی خواهد شد و همچنین در مورد زنجیره صنعت پنبه، کمبود ناوگان‌های دریایی، زنجیره حمل و نقل را با مشکل مواجه کرده و در نهایت قیمت محصولات نهایی در انتهای این زنجیره افزایش خواهد یافت.

منبع: مرکز خبری CCFGROUP